

РЕШЕНИЕ

№ 37

гр. Пловдив, 27.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в
публично заседание на тринадесети септември, през две хиляди двадесет и
първа година в следния състав:

Председател: Галина Гр. Арнаудова

Членове: Мария П. Петрова
Елена Р. Арнаукова

при участието на секретаря Стефка Огн. Тошева
като разгледа докладваното от Галина Гр. Арнаудова Въззивно гражданско
дело № 20215000500316 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба от Г.З. против решение № 6/28.04.2021 г., постановено по гр.д. № 627/2020 г. по описа на П. окръжен съд, в частта, в която предявеният от него иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлен за разликата над 30 000 лв. до пълния предявен размер от 40 000 лв. Жалбоподателят счита, че решението в тази част е неправилно поради нарушение на материалния закон, тъй като приетите за доказани вреди не са оценени в пълна степен и присъденото обезщетение е в занижен размер, което не отговаря на изискванията на чл. 52 от ЗЗД, поради което моли съда да го отмени в тази част и вместо това да постанови решение, с което да уважи иска в претендирания размер. Оспорва жалбата на П.Р.Б. и моли съда да я отхвърли. При уважаване на въззивната жалба моли да му бъдат присъдени направените в първоинстанционното производство разноски в пълен размер.

Постъпила е въззивна жалба и от П.Р.Б. против същото решение в

частта, в която е осъдена да заплати на Г.З. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 30 000 лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 16.04.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, 100 лв. обезщетение за имуществени вреди, представляващи разходи за адвокатска защита в наказателното производство, и 3 773,04 лв. обезщетение за имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи върху сумата 5 000 лв., внесена като парична гаранция по наложена мярка за неотклонение за периода 23.10.2007 г. – 17.04.2015 г., ведно със законната лихва върху сумите, считано от 16.04.2017 г. до окончателното им изплащане, както и разноси в размер на 3 258,13 лв. Жалбоподателят твърди, че решението в тази част е неправилно поради нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила, както и е необосновано по изложените в жалбата съображения, поради което моли съда да го отмени и вместо това да постанови друго, с което изцяло да отхвърли исквете или да намали присъдените обезщетения. Не е взел становище по въззивната жалба на Г.З..

П.Р.Б. в качеството си на страна по чл. 10, ал. 1 от ЗОДОВ счита, че жалбата на ищеца е неоснователна, поради което моли съда да я остави без уважение, а тази на ответника е частично основателна и следва да бъде уважена, като бъде намален размерът на присъденото обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, както и размерът на присъдените разноси в производството.

Съдът, след като взе предвид събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Съдът намира, че жалбите са подадени в срок, изпълнени са и останалите законови изисквания по отношение на тях и същите като ДОПУСТИМИ следва да бъдат разгледани по същество.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с предявените от Г. Д. З. против П.Р.Б. обективно съединени искове по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ и по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Ищецът твърди, че на 23.10.2007 г. бил привлечен като обвиняем за извършено престъпление по чл. 215, ал. 2 от НК във вр. с ал. 1 от НК, същия ден той бил задържан от П. за 72 ч., с определение на съда от 26.10.2007 г. му била определена постоянна мярка да неотклонение „Задържане под стража“, която той търпял до 14.06.2008 г., когато мярката

била изменена от П. в „Парична гаранция“, в хода на производството му било повдигнато и обвинение по чл. 321, ал. 1 от НК за организиране и ръководене на престъпна група, впоследствие конкретизирано по чл. 215, ал. 2, т. 1 и т. 2 от НК във вр. с чл. 20, ал. 2 от НК, а производството за престъплението по чл. 321, ал. 1 от НК било прекратено на 22.12.2010 г. По време на наказателното производство на ищеца било забранено да напуска пределите на Република България, считано от 14.05.2008 г., било му отнето законно притежаваното оръжие и му били иззети 120 000 долара като веществено доказателство, върнати му на 12.01.2015 г., като наказателното производство било прекратено на 17.04.2015 г. поради недоказаност на обвинението. В исковата молба се твърди, че отнемането на посочената парична сума причинило на З. унижение и сериозни финансови затруднения, забраната да напуска страната ограничила свободното му придвижване и осуетила много негови планове, а в резултат от незаконното обвинение за продължителен период от 7 години и половина, от които за 2 години и 9 месеца за две тежки умишлени престъпления, били накърнени честта и достойнството му, обвиненията го унизили и огорчили, подронили самоуважението му и привлекли вниманието на обществеността върху него, създали му стрес и напрегнатост, като в резултат от това и 8-месечния престой в ареста се влошило здравословното му състояние, там изживял тежки хипертонични кризи, наложили викане на спешна помощ, цял месец от срока на задържането прекарал в болница, а при по-леката мярка за неотклонение търпял непрекъснат дискомфорт поради необходимостта да се съобразява с ограниченията, произтичащи от нея, наложило се да отдели време за участие в различни процедури за организиране на защитата си и в много процесуални действия, бил третиран като престъпник, хората се отдръпнали от него, а обвиненията намерили сериозно отражение в местната и в централната преса и в интернет. Ищецът имал притеснения за отражението на обвинението върху близките му, най-вече върху съпругата и малолетното му дете, чувствал се безпомощен и се притеснявал, че обвиненията и престоят в ареста пречат на бизнеса и издръжката на семейството му. В исковата молба се твърди, че З. е претърпял и имуществените вреди в размер на 100 лв., представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в досъдебното производство, и 3 773,04 лв., представляващи законната лихва върху внесената парична гаранция от 5 000 лв. за периода от внасянето ѝ на 14.06.2008 г. до 17.04.2015 г., когато

гаранцията била отменена. Доколкото за всички нанесени му неимуществени и имуществени вреди е отговорна П.Р.Б., ищецът моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв. за причинените му негативни психически и физически изживявания, както и обезщетение за имуществени вреди в размер на 100 лв., представляващи направени разходи за заплатен адвокатски хонорар, както и 3 773,04 лв., представляващи законната лихва върху внесената парична гаранция от 5 000 лв. за периода 14.06.2008 г. - 17.04.2015 г., ведно със законната лихва върху главниците, считано от датата на влизане в сила на постановлението за прекратяване на наказателното производство - 17.04.2015 г. до окончателното им изплащане. Претендира разноски.

Ответникът П.Р.Б. счита, че исковете са недоказани по основание и размер и моли съда да ги отхвърли. Твърди, че липсва причинно-следствена връзка между претендираните вреди и незаконното обвинение, мярката за неотклонение била взета от съд и ако са търпени вреди от нея, те не са само в резултат на актове и действия на органи на П., не са събрани доказателства за другите мерки за процесуална принуда, в средствата за масова информация нямало изявления на органи на П., продължителността на наказателното производство се дължала на фактическата а правна сложност на същото и поведението на участниците в него, а по същото време против ищеца били водени още две наказателни производства, като е невъзможно да се разграничат вредите по всяко от тях. Оспорва размера на обезщетението за неимуществени вреди като завишен и несъобразен с критерия по чл. 52 от ЗЗД. Прави възражение за изтекла погасителна давност по отношение на претенцията за лихви за период повече от три години преди подаване на исковата молба.

С обжалваното решение е осъдена П.Р.Б. да заплати на Г.З. 30 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди в резултат на обвинение в извършване на престъпления, за които образуваното наказателно производство е прекратено с постановление от 17.04.2015 г. по ДП №**/2013 г. по описа на ОСЛО-ОП-П., обезщетение за имуществени вреди от същото незаконно обвинение в размер на 100 лв., представляващи разходи за адвокатска защита в наказателното производство, и 3 773,04 лв., представляващи пропуснати

ползи под формата на лихви върху сумата 5 000 лв., внесена като парична гаранция по наложената мярка за неотклонение за периода 23.10.2007 г. - 17.04.2015 г., ведно със законната лихва върху сумите, считано от 16.04.2017 г. до окончателното им изплащане, и 3 258,13 лв. разноси съразмерно на уважената част от исковете, като са отхвърлени исковете за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 30 000 лв. до пълния предявен размер от 40 000 лв. и за присъждане на законна лихва върху обезщетенията за неимуществени и имуществени вреди за периода 17.04.2015 г. - 15.04.2017 г.

Решението е обжалвано от ищеца в частта, в която искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлен, а от ответника в осъдителните му части, в които части то е предмет на въззивното производство, а в частта, в която исковете по чл. 86 от ЗЗД за присъждане на законна лихва за забава върху обезщетенията са отхвърлени решението не е обжалвано и е влязло в сила.

Не се спори между страните и от приетите по делото писмени доказателства и приложеното ДП №****/2007 г. по описа на ОДП – П., впоследствие трансформирано в ДП №**/2013 г. по описа на ОслО-ОП – П., се установява твърдяната от ищеца фактическа обстановка, а именно:

С постановление от 28.08.2007 г. на Районна прокуратура – П. е образувано досъдебно производство срещу неизвестен извършител за това, че през август 2007 г. в гр. П. с цел да набави за себе си имотна облага е укрил, придобил и спомогнал да бъдат отчуждени чужди движими вещи, за които знае или предполага, че са придобити от друго чрез престъпление или друго обществено опасно деяние, като укривателството е с вещи, поставени под специален режим – движими паметници на културата по смисъла на Закона за паметниците на културата и музеите, което е престъпление по чл. 215, ал. 2 от НК във вр. с ал. 1 от НК.

Със заповед от 22.10.2007 г. на СБОП при ОДП – П. Г.З. е задържан за 24 ч., а на 23.10.2007 г. е привлечен като обвиняем за посоченото престъпление по чл. 215, ал. 2 от НК във вр. с ал. 1 от НК, той е задържан за срок от 72 ч., а с определение от 26.10.2007 г., постановено по ч.н.д. № 2364/2007 г. на П. районен съд, му е взета мярка за неотклонение „Задържане

под стража“.

От постановление на прокурор при Окръжна прокуратура – П. от 19.02.2008 г. е видно, че на 22.10.2007 г. при извършено претърсване и иземване в жилището, обитавано от З., са иззети полуавтоматичен пистолет марка „Р.“ и един пълнител за оръжието, съдържащ 15 бр. боеприпаси калибър 9 x 19 парабелум, марка „Д. и Б.“, които с посоченото постановление са предадени на служба „КОС“ при РПУ – П..

С постановление на дознател при ОДП – П. от 24.03.2008 г. З. е привлечен в качеството на обвиняем и за извършване на престъпления по чл. 321, ал. 1 от НК и по чл. 215, ал. 2, т. 1 и т. 2 от НК.

С постановление на прокурор при Окръжна прокуратура – П. от 14.05.2008 г. на ищеца е наложена забрана да напуска пределите на Република България.

С постановление на прокурор при Окръжна прокуратура – П. от 14.06.2008 г. е изменена мярката за неотклонение на обвиняемия от „Задържане под стража“ в „Парична гаранция“ в размер на 5 000 лв., която е внесена същия ден.

С постановление на разследващ полицай при ОДМВР – П. от 25.06.2010 г. З. е привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 215, ал. 2, т. 1 и т. 2 от НК във вр. с чл. 20, ал. 2 от НК за това, че в периода август 2007 г. – 22.10.2007 г. в гр. П. с цел да набави за себе си имотна облага е придобил и укрил чужди движими вещи, подробно описани, общо 68 479 броя монети на обща стойност 134 000 лв., за които знае или предполага, че са придобити чрез престъпление по чл. 278а от НК и по чл. 278б от НК или друго общественонеопасно деяние, като укривателството е с вещи, поставени под специален режим – движими паметници на културата по смисъла на ЗПКМ и е в големи размери.

С постановление на прокурор при С. градска прокуратура от 22.12.2010 г. е прекратено частично досъдебното производство по отношение на З. досежно предявеното обвинение по чл. 321, ал. 1 от НК.

С постановление на прокурор при С. градска прокуратура от 26.01.2011 г. е уважена молбата на ищеца и са му върнати вещи, иззети при

извършеното претърсване на 22.10.2007 г., представляващи банкноти в евро, лева и щатски долари, подробно описани, както и монети и синджирчета.

С постановление на прокурор при Районна прокуратура – П. от 07.07.2014 г. е спряно досъдебното производство поради отсъствие на един от обвиняемите, като то е възобновено с постановление от 17.04.2015 г. и е прекратено по отношение на обвиняемите Г.З., Д. З. и Г.П. за престъпление по чл. 215, ал. 2 от НК във вр. с ал. 1 от НК, отменена е мярката за неотклонение „Парична гаранция“ спрямо Г.З. и са отнети в полза на Държавата веществените доказателства, описани в постановлението.

С постановление на прокурор при Районна прокуратура – П. от 08.01.2015 г. са върнати на Г.З. веществени доказателства – 120 000 американски долара, намиращи се в банкова касета в „У.Б.“ АД, клон П..

Тоест продължителността на наказателното производство срещу ищеца, преминало само през досъдебна фаза, е около 7 години и 8 месеца за престъплението по чл. 215, ал. 2 от НК, т.е. вещно укривателство на вещи под специален режим /28.08.2007 г. – 17.04.2015 г./ и 2 години и 9 месеца за престъплението по чл. 321, ал. 1 от НК, т.е. за организиране и ръководене на престъпна група /24.03.2008 г. – 22.12.2010 г./, като за този период наказателното производство е било спряно за около година поради невъзможност за се извършат процесуално-следствени действия спрямо друг обвиняем.

За да бъде търсена отговорност по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, е необходимо освен наличието на общите предпоставки за носене на деликтна отговорност, да е налице и някоя от предвидените в него специални хипотези.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разгледващите органи, прокуратурата или съда при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано.

В настоящия случай е безспорно установено, че на Г.З. е било повдигнато обвинение за извършване на две тежки умишлени престъпления по чл. 215, ал. 2 от НК и по чл. 321, ал. 3, т. 2 от НК, за всяко от които е предвидено наказание лишаване от свобода от 3 до 10 години, а по първото и глоба от 5 000 лв. до 10 000 лв., като наказателното производство е било прекратено.

От обективния факт на повдигане на незаконно обвинение и извършените процесуално-следствени действия са били причинени вреди на обвиняемия, действията в досъдебното производство са започнали от полицейски орган, ищецът е бил привлечен като обвиняем, била му е определена мярка за неотклонение „Задържане под стража“ за срок от 7 месеца и 24 дни, впоследствие променена на „Парична гаранция“, както и мярка за процесуална принуда „Забрана за напускане пределите на Република България“, а по-късно наказателното производство е било прекратено, без да влиза делото в съд, като от друга страна прокурорите в Районна прокуратура – П., впоследствие Окръжна прокуратура – П. и С. градска прокуратура, са образували досъдебното производство и не са осъществили първоначален и последващ ефективен цялостен надзор върху проведеното такова по събиране и преценка на доказателствата във връзка с твърдените престъпления от ищеца, а при адекватни и своевременни действия наказателното производство би могло да приключи в значително по-кратки срокове, поради което съдът намира, че ответникът е пасивно легитимиран да отговаря по предявените против него искове.

По отношение на вида и размера на претърпените от ищеца неимуществени вреди в първоинстанционното производство са събрани гласни доказателства, като съдът кредитира показанията на свидетелите М.З. и Е.А., които отразяват техни преки и непосредствени впечатления, като съдът отчита близките им семейни връзки с ищеца /негова съпруга, съответно тъща/ при приложение разпоредбата на чл. 172 от ГПК.

От показанията на свидетелката З. се установява, че съпругът ѝ е бил обвинен за вещно укривателство, по което дело той престоял в ареста 8 месеца и то продължило още няколко години след това, по време на

задържането му той се притеснявал за това какво ще чуе за него 10-годишната му дъщеря, променил се много, бил спортист, интелигентен, възпитан, кротък, помагал на хората и се ползвал с добро име в обществото, след това се затворил, изключвал си телефона и не отговарял на обаждания на близки приятели, напуснал спортния клуб, в който членувал, прекъснал спортната си дейност, имал намерение да тренира деца, но не го направил, бил смазан и на него не можело да се разчита, в ареста развил хипертония, за лечението на която и досега пиел лекарства, изкарал един месец в болница, в ареста пропушил, имал сериозен проблем с хемороиди, който продължил и когато го освободили и се наложили операции, в ареста му било толкова тежко, че искал да сложи край на живота си, въпреки че не искал да се затварят никакви врати, дори в банята, когато се къпел, възникнали семейни скандали, дори се стигнало до развод, но съпрузите решили да останат заедно заради детето, а после им се родило още едно дете, задържането било голям тормоз, той смятал, че няма да излезе жив оттам, когато го пуснали, бил бял на петна, с изцъклени очи без светлина, след това не му позволили да пътува, като му взели паспорта, което му попречило да осъществява дейност по внасяне на автомобили, с която се занимавал преди това, взели му оръжието и парите, в града, в който живеел, му се подигравали, че е бандит и затворник, когато ходел по институции, хората се отдръпвали и се правели на луди, смятали, че е виновен, наложило се да посещава психиатър в С. и в П., преустановил контактите си с приятели, не говорел с никого, освен със съпругата си и майка ѝ, чувствал се виновен, че заради него са задържали и тъста и тъщата му, и досега им се извинявал за това, бил смазан, стоял с наведена глава и не искал да погледне хората в очите, после определили парична гаранция, свидетелката разполагала със средства на З. и я внесла, а вестниците често пишели за случая, като травмата му не е отшумяла и досега и ищецът не е същият човек.

В същата насока са и показанията на свидетелката А., според която през 2007 г. З. бил арестуван и 8 месеца бил в ареста, където непрекъснато плачел, 6-7 пъти съдът го пускал под гаранция, но прокуратурата протестирала това, ищецът се променил, преди това ходел с тъста си в чужбина и вкарвали автомобили, но след това не можел да ходи, някои негови приятели се правели, че не го познават, психическото му състояние се

влошило поради това, че несправедливо бил задържан, пиел антидепресанти и се чувствал като прокажен.

В подкрепа на твърденията за влошено здравословно състояние на ищеца са представени епикриза от 12.02.2008 г. на Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода и два фиша за спешна медицинска помощ от 06.04.2008 г., от които се установява, че З. е пролежал във Вътрешно отделение на болницата около месец с диагноза: „Тревожно-хиподепресивен синдром у дистимна акцентуирана личност. Хипертонична сърдечна болест – гр. II. Дислипидемия. Хиперурикемия“, за които е лекуван медикаментозно с В-блокери и АСЕ инхибитор, но след връщането му в ареста е получил задух, изтръпване на ръцете и краката, наложило двукратното викане на Спешна помощ.

Като доказателства са приети и публикации в различни печатни и интернет издания, в които е отразено наказателното производство, като съдът приема, че независимо от това, че повечето от тях не са официални изявления на представител на прокуратурата, отразените в тях факти и предизвиканият отзвук са пряка последица от повдигнатото на З. обвинение, прието за незаконно.

На база на всички събрани по делото доказателства съдът приема за установено, че З. е претърпял неимуществени вреди от воденото против него наказателно производство по повдигнатите му обвинения в извършване на посочените тежки умишлени престъпления, изразяващи се в психически и емоционален стрес, силно притеснение за бъдещето и отношението на околните към малолетната му дъщеря, коренна промяна в характера и начина му на живот, затваряне в себе си и нежелание да контактува с приятелите си, преустановяване на спортната си дейност, влошаване на здравословното му състояние с развиване на хипертония, за лечението на която се наложило постоянно медикаментозно лечение, както и възпаление на хемороиди, на които условията в ареста повлияли неблагоприятно, там изпитвал и суицидни мисли, след прибирането си вкъщи се страхувал от затворени пространства, възникнали скандали в семейството, забраната да напуска пределите на Република България ограничили придвижването му и възможността да реализира редовни доходи от внос на автомобили, отнемането на голяма сума

пари /120 000 щатски долара/ също се отразило неблагоприятно на финансовото му състояние, а в града, в който живеел, хората се отдръпнали от него и го намирали за виновен за престъпленията, в които бил обвинен, което се мултиплицирало от многото публикации в пресата, а това още повече го накарало да се затвори в себе си и да не иска да контактува с никого, както и да се чувства виновен за това, че заедно с него са задържали и други членове на семейството му по обвинение в членство в същата организирана престъпна група, като след прекратяване на наказателното производство малко се успокоил, но някои от симптомите за тревожност останали.

Описаното състояние на ищеца е нормална реакция, съответстващата на ситуацията от образуване на наказателно производство, продължило 7 години и 8 месеца по престъплението по чл. 215 от НК, а за част от този период /2 години и 9 месеца/ и за престъплението по чл. 321 от НК, като макар делото да не е минало през съдебна фаза, са били извършвани много процесуално-следствени действия, свързани със събиране на доказателства и прецизиране на обвиненията, които са му създали несигурност за бъдещето и са довели до нарушение на социалното му функциониране, отразявайки се неблагоприятно върху емоционалното и психическото му състояние, а описаните последици са в пряка причинна връзка с повдигнатото незаконно обвинение за посочените престъпления и воденото против ищеца наказателно производство.

Доколкото по делото не са събрани никакви доказателства /медицински документи или съдебно-медицинска експертиза/, а самите свидетелки не разполагат със специални знания, съдът приема за недоказано, че З. е изпаднал в дълбока депресия след излизането от следствения арест, което е наложило чести посещения при психиатри и употреба на антидепресанти или други успокоителни медикаменти, поради което съдът приема за недоказано твърдението, че воденото наказателно производство е засегнало трайно и необратимо психичното състояние на ищеца.

Недоказано е и твърдението на ищеца, че вследствие на отнемане на оръжието му от полицейските органи е имал негативни изживявания, които са се отразили на психическото му състояние.

Въз основа на реално претърпените неимуществени вреди от З., установени по вид, интензитет и продължителност, неговата възраст, настъпилата промяна в характера му и в отношенията с близки и познати, както и в обичайния му начин на живот, изживените негативни емоции и създадената несигурност в бъдещето поради възможното му осъждане, тежестта на повдигнатите му обвинения за извършване на две тежки умишлени престъпления, в т.ч. предвижданото за тях наказание /и за двете лишаване от свобода от 3 до 10 години, а по първото и глоба от 5 000 лв. до 10 000 лв./, при отчитане на факта, че делото не е било в съдебна фаза, тежкия характер и продължителността на взетата мярка за неотклонение „Задържане под стража“ /7 месеца и 24 дни/, продължителността на досъдебното производство /около 7 години и 8 месеца/, който срок с оглед фактическата и правна сложност на делото, участието на няколко обвиняеми, събраните доказателства и факта, че за около година то е било спряно поради невъзможност да бъде намерен друг обвиняем, съдът приема за сравнително разумен, наложената принудителна мярка „Забрана за напускане пределите на Република България“, действала почти през целия период на досъдебното производство, отнемането на голяма парична сума, отразила се неблагоприятно на икономическото състояние на ищеца, липса на доказателства за осъждане на З. за други престъпления или други противообществени прояви, както и при вземане предвид критериите, заложили в ППВС № 4/23.12.1968 г., в т.ч. временанастъпването на вредите, и наложилото се в обществото понятие за справедливост при приложение разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, съдът счита, че следва да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца обезщетение за нанесените му неимуществени вреди от увреждането в размер на 20 000 лв., а над него до пълния предявен размер от 40 000 лв. искът следва да бъде отхвърлен.

Съдът намира, че посоченият размер на обезщетението е достатъчен за репарирание на понесените от ищеца неимуществени вреди, установени по делото, като при определянето му са отчетени и обществените представи за справедливост в аспекта на съществуващите обществено-икономическите условия на живот /в тази връзка вж. Р. № 5/13.03.2013 г. по гр.д. № 638/2012 г. на ВКС – III г.о., постановено по реда на чл. 290 от ГПК/.

С оглед приетото в т. 4 от ТР № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС посоченото

обезщетение по принцип се дължи ведно със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на постановлението за прекратяване на наказателното производство, т.е. от 17.04.2015 г. Доколкото обаче ответникът е направил своевременно възражение за погасяване на част от задължението по давност и при приложение разпоредбата на чл. 111, б. „в“ от ЗС лихва се дължи от 16.04.2017 г. /3 години назад, считано от датата на подаване на исковата молба в съда/.

Предвид изложените мотиви съдът намира, че обжалваното решение следва да бъде потвърдено в частта, в която ответникът е осъден да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 16.04.2017 г., и в частта, в която искът е отхвърлен за разликата над 30 000 лв. до пълния предявен размер от 40 000 лв., а следва да бъде отменено в частта, в която искът е уважен за разликата над 20 000 лв. до 30 000 лв., като в тази част той бъде отхвърлен.

Решението в частта, в която е отхвърлен искът за присъждане на законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди за периода 17.04.2015 г. - 15.04.2017 г., не е обжалвано и е влязло в сила.

По отношение на иска за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 100 лв., представляващи направени разходи за заплатен адвокатски хонорар в наказателното производство:

Установява се, че за защитата си по досъдебното производство З. е упълномощил адвокат Е.Б., като ѝ е заплатил сумата 100 лв. /вж. договор за правна защита и съдействие на л. 150 от делото на СГС/, представляваща адвокатско възнаграждение.

Доколкото извършените разходи за заплащане на адвокатско възнаграждение с цел получаване на адекватна защита в наказателния процес представляват имуществени вреди за ищеца, които са пряка и непосредствена последица от поведението на ответника, като между него /чрез повдигане на незаконно обвинение/ и настъпилия вредоносен резултат съществува пряка причинна връзка, а от друга страна в разпоредбите на НПК не е предвидена възможност самият обвиняем да иска осъждане на Държавата да му заплати извършените разходи в производството в случай на прекратяването му, искът следва да бъде уважен в този размер, ведно със законната лихва върху

сумата, считано от 16.04.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, като по отношение на началния момент на задължението са относими гореизложените мотиви за погасяване на същото за периода 17.04.2015 г. - 16.04.2017 г.

Следователно решението на окръжния съд следва да бъде потвърдено в тази част.

По отношение на иска за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 3 773,04 лв., представляващи законната лихва върху внесената парична гаранция от 5 000 лв. за периода 14.06.2008 г. - 17.04.2015 г.:

Видно от вносна бележка от 14.06.2009 г., след изменение на мярката за неотклонение на ищеца в „Парична гаранция“ в размер на 5 000 лв. съпругата му М.З. е внесла посочената сума по сметка на ОД „Полиция“ – П. /л. 55 от делото на СГС/.

Разпитана като свидетел, З. потвърждава внасянето на сумата, като твърди, че тя е била на съпруга ѝ.

Предвид факта, че сумата е принадлежала на ищеца и ако не е било необходимо тя да бъде внесена като парична гаранция по досъдебното производство, е можела да донесе полза на притежателя си под форма на лихви от банков влог, а невъзможността за това е пряка и непосредствена последица от поведението на ответника чрез повдигане на незаконно обвинение и определяне на посочената мярка за неотклонение, искът следва да бъде уважен в претендирания размер, за определяне на който съдът има предвид изчисленията чрез валутен калкулатор /л. 171 от делото на СГС/, неоспорени от ответника, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 16.04.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, като по отношение на началния момент на задължението са относими гореизложените мотиви за погасяване на същото за периода 17.04.2015 г. - 16.04.2017 г.

Ето защо обжалваното решение следва да бъде потвърдено в частта, в която са уважени исковете за заплащане на обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумите, считано от 16.04.2017 г. до окончателното им изплащане, като в частта, в която са отхвърлени исковете за присъждане на законна лихва върху обезщетенията за неимуществени

вреди за периода 17.04.2015 г. - 15.04.2017 г., решението не е обжалвано и е влязло в сила.

Доколкото въззивният съд е изменил размера на обезщетението за неимуществени вреди, присъдените разноски за първоинстанционното производство следва да бъдат намалени от 3 258,13 лв. на 2 296 лв.

Предвид гореизложените мотиви съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 6/28.04.2021 г., постановено по гр.д. № 627/2020 г. по описа на П. окръжен съд, в частта, в която П.Р.Б. е осъдена да заплати на Г. Д. З. обезщетение за неимуществени вреди в резултат на воденото против него наказателно производство по ДП №**/2013 г. по описа на ОСлО-ОП – П., прекратено с постановление от 17.04.2015 г., за разликата над 20 000,00 лв. /двадесет хиляди лева/ до 30 000,00 лв. /тридесет хиляди лева/, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 16.04.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, както и в частта, в която П.Р.Б. е осъдена да заплати на Г. Д. З. разноски за разликата над 2 296,00 лв. /две хиляди двеста деветдесет и шест лева/ до 3 258,13 лв. /три хиляди двеста петдесет и осем лева и тринадесет стотинки/, КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Г. Д. З. от гр. С., кв. „С.“, ул. „***“, комплекс „В.п.“, бл. „Д.“, ет.*, ап.**, ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. С., ул. „М.Б.“ № **, ет.* /чрез адвокат И.В./ против П.Р.Б., С., бул. „В.“ №*, Съдебна палата иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в резултат на воденото против него наказателно производство по ДП №**/2013 г. по описа на ОСлО-ОП – П., прекратено с постановление от 17.04.2015 г., за разликата над 20 000,00 лв. /двадесет хиляди лева/ до 30 000,00 лв. /тридесет хиляди лева/.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 6/28.04.2021 г., постановено по гр.д. № 627/2020 г. по описа на П. окръжен съд, в частта, в която П.Р.Б. е осъдена да заплати на Г. Д. З. обезщетение за неимуществени вреди в резултат на воденото против него наказателно производство по ДП №**/2013 г. по описа на ОСлО-ОП – П., прекратено с постановление от 17.04.2015 г., до размер от

20 000,00 лв. /двадесет хиляди лева/, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 16.04.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, обезщетение за имуществени вреди в размер на 100 лв., представляващи направени разходи за заплатен адвокатски хонорар в наказателното производство, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 16.04.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, обезщетение за имуществени вреди в размер на 3 773,04 лв., представляващи законната лихва върху внесената парична гаранция от 5 000 лв. за периода 14.06.2008 г. - 17.04.2015 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 16.04.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, и разноси до размер от 2 296,00 лв. /две хиляди двеста деветдесет и шест лева/, както и в частта, в която предявеният от Г. Д. З. против П.Р.Б. иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлен за разликата над 30 000,00 лв. /тридесет хиляди лева/ до 40 000,00 лв. /четиридесет хиляди лева/.

В останалата част решението е влязло в сила.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____